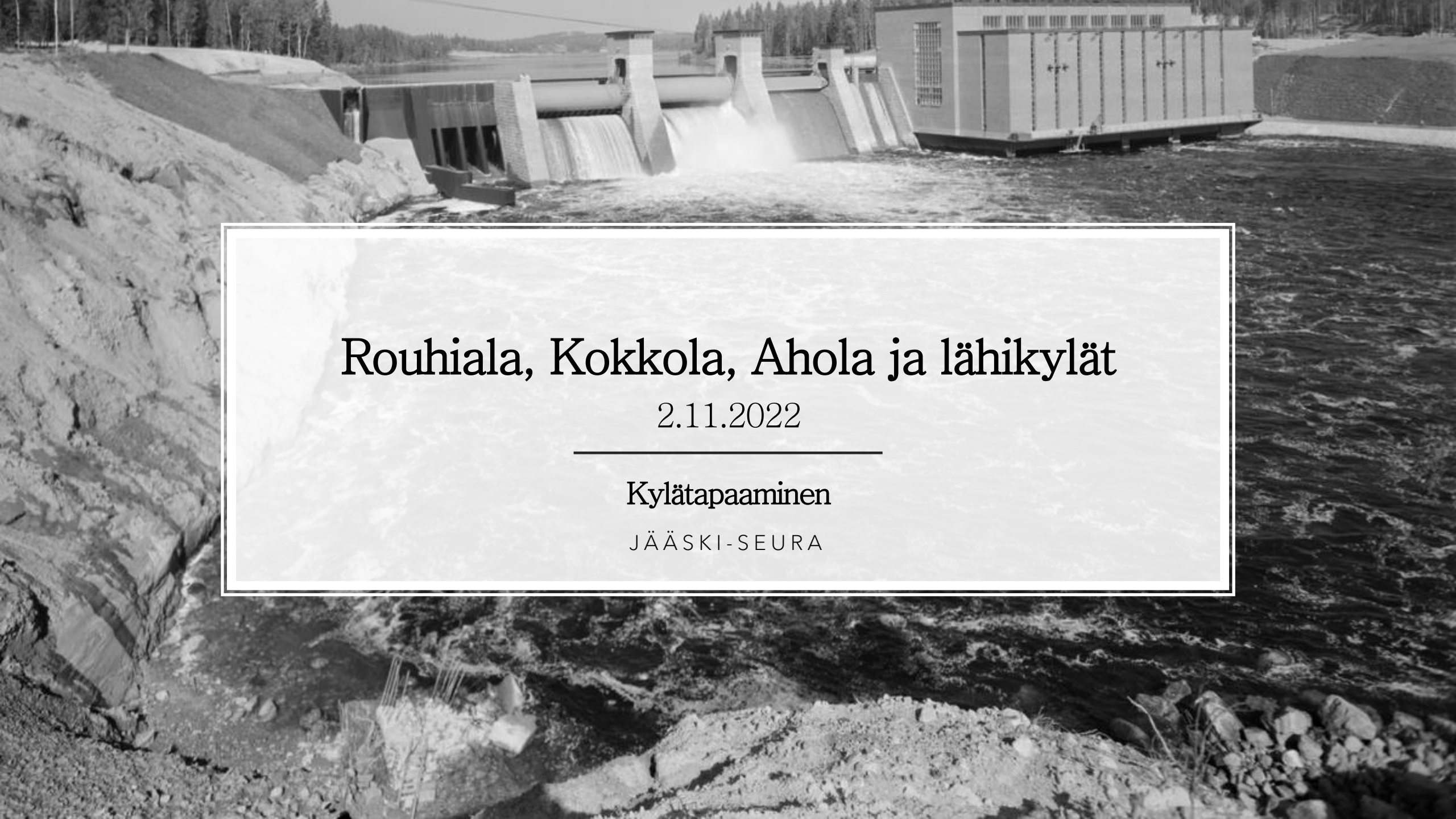

Rouhiala, Kokkola, Ahola ja lähikylät

2.11.2022

Kylätapaaminen

JÄÄSKI-SEURA

Tällainen rauhallinen ja kaunis maisema kohtasi vuoksenrantalaisia, tarkoittaa Vuoksen länsipuolella asuvien kylien ihmisiä kuten juuri Rouhialan koulupiirin väkeä, heidän tullessaan kirkkomatkalle tai hoitamaan asioitaan kuntaan tai kauppaostoksille. Varsinkin ns. alakylä puoli suoritti kauppa-asiansakin "kirkolla." Rouhialasta käsin lyhyempi matka oli Kiurulan kauppoihin.

Aholan kartano. Kuva: finna.fi

KONSULI EUGEN WOLFF
OSTI V. 1918 ROUHIALASTA
MAITA 630 HEHTAARIA JA
SIIHEN KUULUVAN
KOSKIVOIMAN.

HÄN RAKENNUTTI MAILLEEN
AHOLAN KARTANON JA
HARJOITTI SIELÄ
MAANVILJELYÄ JA
KARJANHOITOA.

Aholan kartano. Kuva: finna.fi

Aholan kartanon asukkaita. Kuva: finna.fi

Rouhialasta on lähtöisin kolme miestä, jotka ovat ylenneet ministereiksi.

Toivo Ikonen
Paavo Viding
Antti Hackzell

Usein keskusteluissa nousee esille opettaja ja kirjailija Aili Konttinen.

Jääskén Rouhialassa syntynyt kunnallisneuvos Toivo Ikonen (1891–1976) toimi kansanedustajana viidellä vuosikymmenellä ja ministerinä jatkosodan vuosina 1941–1944.

Ensin maatalousministeriössä Jukka Rangellin hallituksessa ja sen perään kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriössä Edwin Linkomiehen hallituksessa.

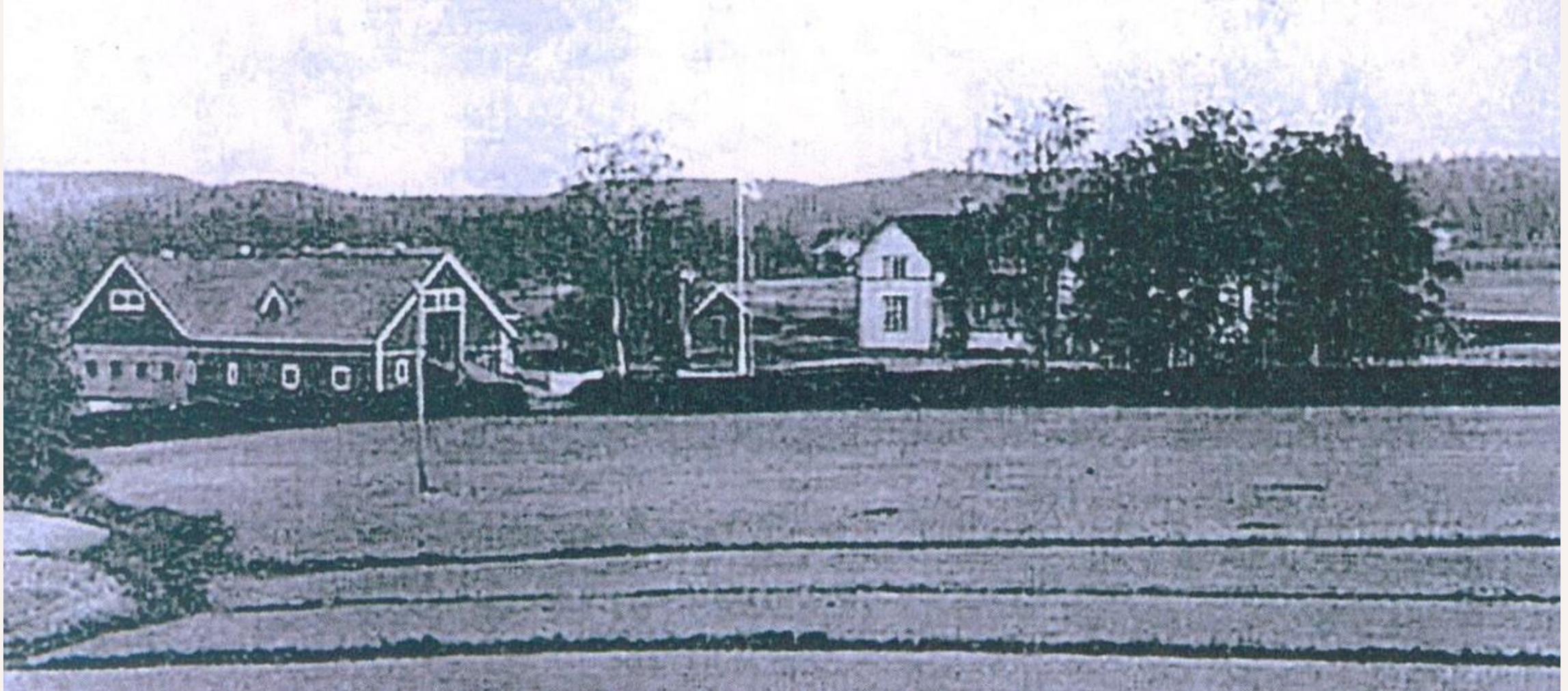
Toivo oli edistyksellinen maanviljelijä ja vanhan koulukunnan vastuunkantaja, joka asetti etusijalle yhteisen hyvän ja hoiti tunnollisesti kaikki toimensa ja monet luottamustehtävänsä.

Kuva: Leena Joutsenen kotialbumi

Toivon vanhemmat Juhana Eerikinpoika Ikonen (1869–1930) ja Katri o.s. Ahtiainen (1872–1944) syntyivät Jääskessä, jossa Juhana asui kuolemaansa asti. Katri kuoli pian jatkosodan loputtua Imatralla.

Kuva: Leena Joutsenen kotialbumi

Pekkolan tilalla Jääsken Rouhialassa vietettiin kahden nuoren häjäjuhlaa lokakuussa 1888. Vasta 18-vuotias Juhana Ikonen oli tullut kotivävyksi Ahtiaisen taloon, kylän komeimpaan. Pietari Ahtiaisen ainoalle tyttärelle, 16-vuotiaalle Katrille oli haluttu mieheksi pystyvä maanviljelijä, ja sellaiseksi nuori mies myös osoittautui. Juhana jatkoi appensa jalanjäljissä niin mallikelpoisesti, että Pekkolan tila sai 1920-luvulla ensimmäisen palkinnon edistyksellisestä tilanhoidosta. Juhanasta itsestään tuli herastuomari.

Rouhialan kansakoulun yläkoululaisia rivissä portaiden edessä sisään menoa varten. Kuvassa vasemmalla 5-6 -luokkalaiset, oikealla 3-4 -luokkien oppilaat.

Opettaja Aili Konttinen Rouhialan koulun puutarhassa opettaja Aino Vänntisen seurassa. Takana koulurakennus.

Kuvat: Jääski-seuran kuvakokoelma/Imatran kaupunginmuseon kuva-arkisto

Saima Peltomäki ruokkii sikaa, Rouhiala.

Kuva: Jääski-seuran kuvakokoelma/Imatran kaupunginmuseon kuva-arkisto

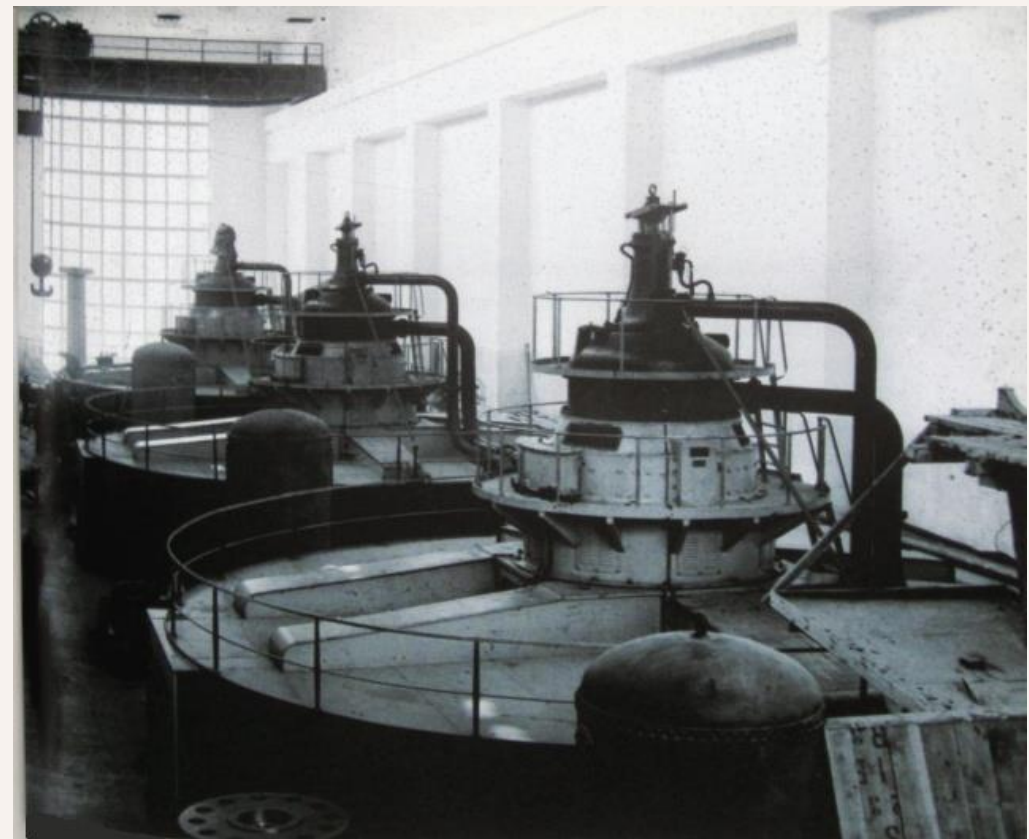

Jääski, Kokkola. Rouhialan voimalaitoksen rakennustyömiehiä veneessä, töihin menossa. Kuvassa soutuveneessä yhteensä 11 miestä, joista kaksi soutamassa airoilla. Perässä oleva mies pitelee kiinni rantakivistä. Taustalla Vuoksen rantoja. Kuvattu mahdollisesti voimalaitoksen alapuolelta. Kuva vuodelta 1935. Kuvan lahjoittaja Anna Ahtiainen. Jääski-seura ry:n kuvakokoelma, Imatran kaupunginmuseon kuva-arkisto.

Jääsken Rouhialan Kilomäeltä Mälkiän lapset kotipihallaan.

Kuva: Jääski-seuran kuvakokoelma/Imatran kaupunginmuseon kuva-arkisto

Rouhialan voimalaitos.

Kuvat: SA-Kuva.

Rouhialan voimalaitos Jääsken takaisinvaltauksen aikana, elokuu 1941.

Kuvat: SA-Kuva.

SA-Kuva

Rouhialan voimalaitos Jääskessä

- Suomalaisista voimalaa oli perustamassa Tornator Oy:n toimitusjohtaja Eugen Wolff, joka oli hankkinut vuonna 1918 voimalan rakentamisen mahdollistavan koskiosuuden. Wolff suunnitteli toimittavansa sähköä Pietariin, jonka energiankysyntä oli jatkuvassa kasvussa.
- Valtionyhtiö Imatran Voima Oy suhtautui penseästi Wolffin yksityiseen voimalaitoshankkeeseen, sillä ainoastaan valtionyhtiöt saivat hyödyntää Ylä-Vuoksen koskia.
- Vuonna 1932 Wolff tarjosi koskiosuuttaan Imatran Voimalle, joka esitti maksavansa koskiosuudesta puolet Wolffin pyytämästä 16 miljoonasta markasta. Neuvottelujen pitkittyessä Wolff kääntyi useiden tahojen puoleen, kunnes Kymenlaakson teollisuusyritykset Tampella, Yhtyneet Paperitehtaat, A. Ahlström Oy, Etelä-Suomen Voimaosakeyhtiö ja Kymin Osakeyhtiö perustivat O.Y. Rouhiala A.B. -nimisen yhtiön, joka osti Ollikkalan kosken pääosat sekä Rouhialankosken. Yhtiö pyrki hankkimaan lisää voimaa Kymenlaakson voimakkaasti kehittyvälle teollisuuskeskittymälle.
- Valtion koskivoimatoimikunnan hyväksynnän jälkeen Vallinkoski, Räikkölänkoski ja Rouhiala yhdistettiin putouskorkeuden lisäämiseksi. Rouhialan yläpuoliset kosket omistanut Enso-Gutzeit ryhtyi ajamaan voimakkaimmin uuden voimalan rakentamista. Voimalan rakennuskustannukset olivat kolme ja puoli vuotta kestäneiden rakennustöiden jälkeen 165 miljoonaa silloista markkaa. Voimalaitoksen laskennallinen 100 megawatin tuotto jaettiin voimalan omistussuhteiden kesken. Sähkönsiirtoa varten perustettiin vuonna 1935 Rouhialan Voimansiirto Oy. Rouhialan voimalaitoksen valmistumisen jälkeen Vuoksen vesivoima oli käytännössä rakennettu loppuun.
- Käynnistyessään maaliskuussa 1937 Rouhialan voimala oli Suomen toiseksi suurin vesivoimalaitos Imatran voimalaitoksen jälkeen. Se oli teholtaan 2/3 Imatran voimalan suunnitellusta tehosta.
- Talvisodan jälkeen Neuvostoliitto vaati vesivoimaloiden ja niiden rakentamiseen soveltuvien alueiden luovuttamista, ja rauhanehtojen velvoittamana Rouhialan voimala sekä suuri osa länteen johtanutta yksityistä voimansiirtolinjaa siirtyivät Neuvostoliiton hallintaan. Venäläiset integroivat Rouhialan voimalaitoksen välittömästi Leningradin energiahuoltojärjestelmään. Sodan tuhoama Rouhialan voimala korjattiin suomalaisten toimesta uudelleen vielä jatkosodan aikana, mutta sodan päätyttyä se jäi Neuvostoliitolle.
- Sodan jälkeen Enso-Gutzeit rakennutti 1945 vesivoimalaitoksen Vuoksen Tainionkoskeen korvaamaan Rouhialan ja Enson voimaloiden menetystä

Rouhialan voimalaitos.

Kuvat: SA-Kuva.

Aholan kartano 2016. Kuvat Jääski-seuran matkalta 2016.

Aholan kartano 2016. Kuvat Jääski-seuran matkalta 2016.

Aholan kartano 2016. Kuvat Jääski-seuran matkalta 2016.